

Duch svatý a duchovní dary

Texty na tento týden

1K 12,4–7.11; 1K 14,1; Ef 4,4–7.11–13; 1J 4,1–3

Základní verš

„Jsou rozdílná obdarování, ale tentýž Duch; rozdílné služby, ale tentýž Pán; a rozdílná působení moci, ale tentýž Bůh, který působí všechno ve všech.“ (1K 12,4–6)

Jeden muž odjížděl na velmi dlouhou obchodní cestu a pověřil svého syna tím, aby spravoval jeho firmu. Dal mu i přesné instrukce a úkoly, co je potřeba udělat. Syn však později zjistil, že mu otec neposkytl nástroje na to, aby mohl zadané úkoly splnit. Rozčarovaný a znechucený nedokázal svěřené úkoly uskutečnit.

Když Ježíš odcházel do nebe, dal učedníkům úkol: kázat evangelium celému světu. Ježíš však nenechal své učedníky bez nástrojů. Nedal jim jen pověření, ale také sílu Ducha svatého. V Kristově jménu a v síle Ducha svatého jsme povoláni tento úkol splnit. Apoštol Pavel píše: „Stále za vás Bohu děkuji pro milost Boží, která vám byla dána v Kristu Ježíši; on vás obohatil ve všem, v každém slovu i v každém poznání. Neboť svědectví o Kristu bylo mezi vámi potvrzeno, takže nejste pozadu v žádném daru milosti a čekáte, až se zjeví náš Pán Ježíš Kristus“ (1K 1,1–7). Duchovní dary dostáváme prostřednictvím Ducha svatého, abychom budovali Kristovo tělo a dosáhli plnosti v Kristu (1K 14,12; Ef 4,12.13).

Tento týden se budeme zabývat tím, co říká Bible o Duchu svatém jako o svrchovaném Dárci Božích pozoruhodných darů. Budeme se také věnovat rozdílu mezi ovocem a dary Ducha svatého.

Ovoce a dary Ducha svatého

⁴Jsou rozdílná obdarování, ale tentýž Duch; ⁵rozdílné služby, ale tentýž Pán; ⁶a rozdílná působení moci, ale tentýž Bůh, který působí všechno ve všech. ⁷Každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu. ... ¹¹To všechno působí jeden a týž Duch, který uděluje každému zvláštní dar, jak sám chce. (1K 12,4–7.11)

Osobní studium

Ovoce i dary pocházejí od Ducha svatého, ale liší se. Od nikoho se nevyžaduje, aby projevoval určitý dar Ducha svatého, ale každý z nás musí nést ovoce Ducha. Duchovní dary nemusí být důkazem duchovnosti, avšak skutečné ovoce Ducha svatého svědčí o duchovnosti člověka – tedy o jeho hlubokém vztahu s Bohem. Ovoce Ducha je jen jedno (přestože v sobě zahrnuje různé aspekty) a má ho přinášet každý Kristův následovník. Duchovních darů je velké množství, mají různé významy a věřící mají rozličná obdarování.

Co je podstatou slov apoštola Pavla v 1K 12,4–7.11?

V životě každého věřícího by měly být viditelné všechny aspekty ovoce Ducha svatého. S duchovními dary to je však jinak. Ne každý věřící má stejný dar, také nemá všechny dary. Neexistuje žádný příklad ani výzva, aby všichni měli nějaký konkrétní dar – například dar mluvení jazyky. Bůh ve své svrchovanosti uděluje věřícím různé dary – podle své vůle (1K 12,11). Dary Ducha svatého dostáváme, abychom mohli sloužit druhým a budovat Kristovo tělo – církev. Tyto dary nedostáváme pro vlastní potěšení či zvýšení své důležitosti. Bůh nám je dává, abychom se mohli podílet na šíření evangelia.

Pokud člověk nenese ovoce Ducha svatého, pak jsou pro něj jakékoliv duchovní dary bezcenné. Je důležité si povšimnout, že v kontextu duchovních darů se v Písmu často mluví o lásce. Hned po 1K 12 následuje nádherný popis lásky ve 13. kapitole. Po Ef 4,11–13 následují verše 15 a 16, které zmiňují lásku jako klíčovou součást budování církve. I verše, které následují po zmínce o duchovních darech v Ř 12,3–8, mluví o lásce (Ř 12,9.10).

Propojení mezi duchovními dary a láskou souvisí s tím, že duchovní dary jsou vlastně dary milost – tedy dary lásky. Věřící je dostávají jako dar lásky a jejich cílem je pomáhat laskavému Bohu získávat další lidi pro Boží království. Tím, že lidi milujeme, zjevujeme jim Boží lásku. Milující a vševedoucí Bůh nám dává prostředky, abychom mohli završit úkol, kterým svůj lid pověřil. Pravděpodobně z tohoto důvodu je láska považována za největší ze všech darů (1K 13,13).

Aplikace

Proč má mít láska tak významné postavení ve všem, co jako křesťané děláme? Jak může láska „posílit“ naše svědectví?

Bůh je dárce duchovních darů

⁴*Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; ⁵jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, ⁶jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech. ⁷Každému z nás byla dána milost podle míry Kristova obdarování. (Ef 4,4–7)*

Osobní studium

O tom, které duchovní dary obdržíme, nerozhodujeme my sami. Řecké slovo, které překládáme jako dary Ducha, zní „charismata“ – tedy dary milosti, které rozděljuje a uděluje sám Bůh. Nemůžeme si je zasloužit svým postavením, svojí důležitostí či reputací, vzděláním ani duchovním výkonem. Jsou to dary, které dostáváme zdarma, z lásky, abychom mohli splnit úkol, jímž nás Bůh pověřil.

Duch svatý nám uděluje duchovní dary. Apoštol Pavel však v Ef 4,7 spojuje udělování duchovních darů i s Kristem. Jak se Ježíš podílí na udělování duchovních darů?

Apoštol Pavel připomíná, že obdržení duchovních darů nám zaručila jeho milost. Je to však Duch svatý, který uděluje věřícím dary. Ty, kteří přijali Ježíše jako svého Spasitele a věří v něj, vyzbrojuje Duch svatý duchovními dary „jak sám chce“ (1K 12,11). Udělování darů Ducha je Božím svrchovaným rozhodnutím.

Přirozené či vrozené schopnosti nejsou automaticky duchovními dary. Duchovní dary není možné ztotožnit s přirozenými schopnostmi, které člověk může rozvíjet pomocí vzdělávání a učení. Tyto schopnosti má i mnoho lidí, kteří v Krista nevěří. A přestože „každý dobrý dar a každé dokonalé obdarování“ pochází v konečném důsledku od Boha (Jk 1,17), tak Duch svatý dává věřícím mimořádné dary, aby mohli být požehnáním pro jiné křesťany, pro ty, kteří v Boha nevěří, ale také při budování církve. Bůh samozřejmě může k tomuto cíli použít i přirozené schopnosti lidí. Avšak vždy musí člověk vyznat, že taková přirozená schopnost v konečném důsledku pochází od Boha, a pak v modlitbě pokorně odevzdat své schopnosti do služby Bohu.

Co říká čtenářům apoštol Pavel v 1K 12,14–31 o udělování darů? Proč je tento pohled důležitý pro pochopení toho, jak duchovní dary v církvi fungují?

Duch svatý rozděljuje duchovní dary podle své vůle. Protože nás miluje a ví nejlépe, jak můžeme co nejučinněji sloužit, nepotřebujeme druhým jejich dary závidět. Taková závist by byla projevem nevďěčnosti vůči Bohu a zpochybňováním jeho moudrosti při rozdělování darů.

Aplikace

Jaké duchovní dary dal Bůh členům vašeho sboru? Co se můžeš naučit ze skutečnosti, že různí lidé mají různé duchovní dary?

Účel duchovních darů

¹¹A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, ¹²aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby – k budování Kristova těla, ¹³až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti. (Ef 4,11–13)

Osobní studium

K jakému účelu nám podle Ř 12,3–8 a Ef 4,8–12 dává Bůh duchovní dary?

Je jasné, že jsme duchovní dary dostali, abychom mohli sloužit. Nedostáváme je však pro naše posvěcení. Nejde ani o nějaké zázračné triky, které mají uspokojit naši zvědavost. Nedostáváme je ani jako prostředky pro zahnání nudy. Někdy si lidé myslí, že duchovní dary mají naplňovat naše duchovní potřeby nebo nás mají posilnit v naší cestě s Bohem. Výsledkem takového vnímání duchovních darů je však zaměření člověka na sebe sama – místo toho, aby byl zaměřen na Boha. Takový postoj staví do středu našich životů nás samé a vytlačuje odsud Krista. Pokud se budeme zaměřovat na to, abychom vnímali Boha jako Toho, kdo dává duchovní dary podle své vůle, pak zjistíme, že Bůh nám dává své dary, abychom naplnili jeho cíle: budování církve a její jednoty (Ef 4,12–16). Dary Ducha svatého dostáváme, abychom mohli naplňovat pověření, které nám Bůh dal – jako jednotlivcům, sborům i církvi jako celku. Konečným cílem duchovních darů je oslava Boha (1Pt 4,10.11).

Duchovní dary mají tedy sloužit pro povzbuzení druhých (1Pt 4,10; 1K 14,12.26). Dostáváme je, aby z nich měla užitek celá církev. Je smutné, když jsou Boží dary, které mají podporovat a budovat jednotu církve, zneužívány k tomu, aby byl vyvýšen nějaký jednotlivec. Pokud se to děje, pak konkrétní lidé v církvi získávají neoprávněný obdiv a postavení. To pak vede k nejednotě, tříštění a rozkolům.

Příliš často také vnímáme duchovní dary jen jako schopnosti, které dostáváme. Přestože jsou naše schopnosti součástí duchovních darů, je třeba si uvědomit, že při udělování duchovních darů nám Duch svatý svěřuje i konkrétní službu, která s darem souvisí (1Pt 4,10). Je možné proto konstatovat, že duchovní dary jsou určité schopnosti, které jsme obdrželi od Boha nadpřirozeným způsobem prostřednictvím Ducha svatého. Tyto dary používá věřící k tomu, aby dělal konkrétní službu, která pomáhá budovat a zvelebovat církev. Proto je také potřebné, aby různí lidé dostávali různé dary.

Aplikace

Přemýšlej o tom, proč je základním účelem duchovních darů jednotu církve. Jak se mohou věřící s různými dary zaměřit na budování jednoty církve? Co se musí stát, aby rozdílné dary v církvi vedly k požehnání a nestaly se příčinou nejednoty a rozdělení?

Duchovní dary – tehdy a nyní

Držte se lásky a usilujte o duchovní dary, nejvíce o dar prorocké řeči. (1K 14,1)

Osobní studium

Které z duchovní darů zaznamenaných v 1K 14,1; 12,7–11; Ř 12,3–8 a Ef 4,11.12 obdrželi věřící na začátku křesťanské církve? Proč jsou nám tyto dary k dispozici i dnes?

Někteří křesťané jsou přesvědčeni, že duchovní dary, které jsou zmiňovány v Novém zákoně, jsou omezeny jen na období Ježíšova působení a života apoštolů. Tvrdí, že tyto mimořádné duchovní dary se v církvi nevyskytovaly po smrti prvních učedníků. Svůj názor zaštiťují textem v 1K 13,10, kde apoštol Pavel píše, že „až přijde plnost, tehdy to, co je částečné, bude překonáno“. Ano, nastane čas, kdy duchovní dary pomínou. Avšak stane se to až tehdy, když přijde dokonalost – a už nebudeme pozorovat duchovní skutečnosti jakoby v zrcadle, již nebudou tajemstvím, ale Ježíše uvidíme tváří v tvář při jeho druhém příchodu. V Bibli je zdůrazněno, že duchovní dary dostáváme, abychom budovali církev (1K 12,28). Pavel věřící vyzývá, aby horlivě usilovali o duchovní dary (1K 14,1). Jsou totiž důležité pro prosperitu a růst církve. Bůh tedy nezrušil některé duchovní dary. Naopak, duchovní dary bude dávat Duch svatý Ježíšovým následovníkům, dokud církev nenaplní své poslání a Kristus znovu nepřijde.

Boží dílo bude na konci dějin završeno takovou mocí, která přesáhne počátky křesťanské církve. Protože má církev poslání připravovat svět na druhý Kristův příchod, Bůh dá věřícím prostředky, aby mohli tento úkol splnit. Dary Ducha svatého však nikdy nebudou důležitější než Bible – Boží slovo. A nikdy ji nebudou nahrazovat. Duchovní dary jsou naplněním biblických zaslíbení, že věřící dostanou moc ke zvěstování Božího slova a sílu k budování Kristova těla a přípravě světa na druhý Kristův příchod.

Aplikace

V Ef 4,11–13 je napsáno: „A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby – k budování Kristova těla, až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti.“ Co tento text říká o současné potřebě duchovních darů v církvi?

Duch svatý a dar rozlišování

¹Milovaní, nevěřte každému vnuknutí, nýbrž zkoumejte duchy, zda jsou z Boha; neboť mnoho falešných proroků vyšlo do světa. ²Podle toho poznáte Ducha Božího: Každé vnuknutí, které vede k vyznání, že Ježíš Kristus přišel v těle, je z Boha; ³každé vnuknutí, které nevede k vyznání Ježíše, z Boha není. Naopak, je to duch antikristův, o němž jste slyšeli, že přijde, a který již nyní je na světě. (1J 4,1–3)

Osobní studium

Proč je podle 1K 12,10; 14,29 a 1J 4,1–3 tak důležitý duchovní dar rozlišování?

Přestože se v církvi nacházejí pravé duchovní dary, tak nás Bible upozorňuje, že je potřeba prověřovat a zkoušet, zda jsou všechny v souladu s Písmem a zda oslavují Ježíše jako Pána. Je důležité „rozlišování duchů“ (1K 12,10), protože ne vše, co se může prezentovat, že je od Boha, tak opravdu od Boha pochází. Bible nás důrazně varuje před démonskými mocnostmi, kterým jde jen o to, aby svedly věřící a církev. Ve světě existují různé napodobeniny a náhražky skutečných duchovních darů – falešná učení a prorocství, vymyšlená vidění, nepravé mluvení jazyky, okultní uzdravování, svádějící znamení či zázraky.

Jsou však i takoví křesťané, kteří sice souhlasí s tím, že duchovní dary jsou důležité i dnes, ale zdůrazňují jen některé duchovní dary a vybírají jen některá znamení a zázraky. Je zajímavé, že apoštol Pavel uvádí dar rozlišování hned po darech „působení mocných činů“ a „prorocství“ (1K 12,10).

Bůh dává církvi dar rozlišování duchů, aby mohla setrvat v pravdě a jednotě a aby mohla chránit své členy před falešnými proroky a před svodem falešných znamení a zázraků. Abychom uměli správně zhodnotit to, co se okolo nás odehrává, potřebujeme zralost, poznání a věrnost Božímu slovu – a to jak v naší víře, tak ve slovech a činech. Základem každého rozlišování však musí být Boží slovo. Jen pokud vše podrobíme zkoušce Božím slovem, tak můžeme mít jistotu, že to, co posloucháme a vidíme, je opravdu od Boha, anebo od jiného zdroje.

„Ten, kdo činění zázraků považuje za zkoušku pravosti své víry, tak může zjistit, že i satan může skrze různé klamy také dělat zázraky, které se mohou jevit jako skutečné. ... Pečujme o to, abychom neztráceli vzácné příležitosti, kdy můžeme hledat Pána celým svým srdcem i celou svou duší. Pokud nepřijmeme pravdu a nezamilujeme si ji, můžeme se ocitnout mezi těmi, kteří v posledních dnech uvidí divy, které činí satan, a uvěří jim. Ukáže se mnoho nezvyklých úkazů a zázračných divů; měli bychom je však považovat za svody, které vytvořil otec lži. ... Lidé budou pod vlivem satanských mocností konat divy a zázraky.“ (2SM 52.53)

Aplikace

Ve kterých oblastech je důležité mít schopnost „rozlišovat duchy“? Jak se tento duchovní dar projevuje ve vašem sboru? A jak se může projevit „nedostatek“ tohoto daru?

Podněty k zamyšlení

Někdy je možné zaslechnout otázku: Proč už dnes nejsou stejné zázraky (například uzdravování), jaké se děly v biblických dobách? (1) I dnes takové zázraky probíhají. Existují lidé, kteří je viděli na vlastní oči. (2) Když čteme Písmo, můžeme získat pocit, že tyto zázraky byly na denním pořádku. Tento dojem však může být spojen s tím, že Duch svatý inspiroval biblické autory, aby zaznamenali události, které byly důležité pro vznik a budování rané církve. Tyto události velmi často zahrnovaly i zázraky. Je možné se však domnívat, že v mnoha případech se události odehrávaly podobně jako dnes – lidé byli vyučováni Božím slovu a potom odpovídali na volání Ducha svatého. „Kristus konal své dílo tak, že kázal Boží slovo a zázračnými uzdraveními zbavoval lidi utrpení. Byla jsem však poučena, že dnes nemůžeme pracovat tímto způsobem, protože satan bude používat svou moc ke konání zázraků. Boží služebníci dnes nemohou dělat dílo prostřednictvím zázraků, protože se budou dívat podvodná uzdravování, která se budou připisovat Bohu. Právě proto Bůh dal svému lidu způsob, jakým se má uskutečňovat dílo tělesného uzdravování, které je spojené s učením Písma. Měla by vzniknout sanatoria, ve kterých by se uskutečňovalo opravdové uzdravující misijní dílo. Ti, kteří se přijdou léčit do sanatorií, se dostanou do bezpečného prostředí.“ (2SM 54)

K tématu si můžete přečíst kapitoly „Bůh s námi“ a „Naše jediná jistota“ z knihy Velké drama věků.

Otázky k rozhovoru

1. *Jak byste vysvětlili rozdíl mezi ovocem a dary Ducha svatého?*
2. *Dary Ducha svatého dostáváme od milujícího a moudrého Boha. Jak vám toto poznání pomáhá vážit si a oceňovat různé dary, které se v církvi projevují?*
3. *Proč nejsou zázračná uzdravení a zázraky bezpečným vodítkem pro rozpoznávání pravdy? Čeho se potřebujeme držet, abychom uměli rozpoznat pravdu? Proč?*
4. *„Každému z vás říkám na základě milosti, která mi byla dána: Nesmýšlejte výš, než je komu určeno, ale smýšlejte o sobě stříživě, podle toho, jakou míru víry udělil každému Bůh“ (Ř 12,3). Jaké důležité napomenutí zaznívá v těchto slovech apoštola Pavla? Jakým způsobem bychom o sobě měli smýšlet? Proč?*